

N:o 17.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Expedition:
Kammakaregatan 50, n. b.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 1 November 1895.

Pris:
Helt år 5 kr. — Lösnummer 25 öre.
Annonspris beräknas efter rutor
af visst antal petitrader.

15. Årg.

Sofie Lindegrén och Gertrud Sparrman

i Engelbert Humperdincks opera
Hans och Greta.

Get nog ha de Wagnerska musikdramerna med deras gudahjeltar och de italienska verism-operorna med deras mordscener på sista tiden fått till medtäflare i operapublikens ynnest en — barnsaga »Hans och Greta», Humperdincks opera, som nu går verlden rundt med stor framgång öfverallt. Man vore frestad att tro nutidspubliken vara mätt på den stora sceniska tragiken, när den så begärligt njuter af historien om det i skogen förrrade syskonparet, men om ock så ej är fallet, kan man åtminstone antaga, att många, kanske många, finner efter uppstyld tragik och hemsk verism en rekreation i den naiva barnsagan. En liten titt i barnkammaren emellanåt kan ju under dagsbestyren vara ett uppfriskande nöje. Och musiken? Ja, den är ett mästerligt arbete, synnerligast för orkestern, men är nästan med sitt djup en kontrast mot den enkla sagan. Humperdincks musik är ej att förlikna vid ett i barnkammaren uppfördt kortslott, som för minsta kritiska vindpust faller tillsammans; den liknar mera en solid villa Wahnfried, full af Wagnerminnen.

Hans och Greta, den fattige kvastbindarens barn, förda ut i stora vida verlden af Engelbert Humperdinck, finna nu vänner öfverallt och ha gjort lycka äfven hos oss. Vi kunna därför ej neka oss nöjet att presentera dem här för våra läsare, helst som de på det bästa representeras af dem, som på vår operascen trädt in i deras barnskor.

Den scen vi här framställa, en bland de vackraste i operan, förekommer i andra akten. Barnen, som drifvits af

modern ut i skogen att plocka smultron, befinna sig nu der och skymningen har fallit på. Greta har bundit sig en krans och en bukett af skogsblommor, medan Hans plockar smultron. När Hans fått korgen full, går han fram och visar den för systemen och hon visar också upp för honom sin krans och bukett. Greta vill sätta kransen på hans hufvud, men han är naturligtvis för karlaktig att taga till godo en sådan prydnad, nej, Greta skall bära den sjelf, och så sätter han kransen på hennes hufvud, buketten i ena handen och smultrorkorgen i den andra samt utropar henne till skogsdrottning och så faller Hans på knä och skänker sin hyllning åt den lilla skogsdrottningen.

De båda barnen ha, som sagdt, fått ypperliga representanter hos oss i de tvenne artister, hvilka fått sig anförtrödt att utföra de små hjelterolerna. Dessa äro emellertid icke någon barnleksak, särdeles i musikaliskt hänseende, då de svåra sångpartierna ha ringa stöd af det komplicerade orkesterackompanjemang.

Sofie Lindegrén är född vid marmor bruket i Krokeks socken, Öster-

Sofie Lindegrén och Gertrud Sparrman
såsom Hans och Greta.

götland, och uppfostrades i Norrköping. Sångkonsten har hon studerat vid konservatoriet härstädes, der hon inskrefs 1882. I plastik är fröken Lindegrén elev af Signe Hebbe, och hennes första debut på operan egde rum den 12 juni 1887 som Micaela i »Carmen», då hennes behagliga röst med särskildt vackra höjdtoner och lifliga spel gjorde ett godt intryck. Förut hade fröken Lindegrén i Norrköping gjort sig fördelaktigt bemärkt som sängerska å flera konserter af musikföreningen derstädes. I likhet med Vendela Andersson sökte fröken Lindegrén nu att å en mindre scen än operans förvärfva sig den för en lyrisk artist nödiga scenvanan och dramatiska routinen, hvarför hon tog engagement vid Göteborgs teater, der hon sedan var engagerad från hösten 1888 till våren 1893.

I mars 1892 gästade på vår opera två lyriska artister från Göteborgsteatern; hr Bratbost var en af dem, hvilken då sjöng don José i »Carmen», den andra, fröken Lindegrén, som sjöng sin debutrol i samma opera, sedan hon förut låtit höra sig som Mignon.

Om hösten 1893 sjöng hon på Södra teatern drottningens parti i »Farinelli» och Aladdin. Fröken Lindegrén begaf sig sedan våren 1894 till Paris, der hon i tre månader studerade sång för madame Artôt samt sjöng Mignon för Ambroise Thomas. Sedan hösten förlidet år har fröken Lindegrén varit engagerad vid vår kungl. opera.

Antalet sångpartier, som fröken Lindegrén hittills utfört, är ej ringa. Under sin verksamhet vid Göteborgs teater har hon utfört efterföljande roller: Fiametta i »Boccaccio», Zelida i »Konung för en dag», Anna i »Vermländingarne», Gilda i »Viceamiralen», Helena i »Förlofning vid lyktsken», drottningen i »Farinelli», Laura i »Tiggarstudenten», hertiginnan i »Lille hertigen», Maria i »Den ondes besegrare», Kathischa i »Mikadon», prinsessan i »Per Svinaherde», Agatha i »Friskytten», miss Harriet i »Stackars Jonathan», m:lle Lange i »Madame Angots dotter», Manuela i »Miss Helyett», Margareta i »Faust», Anna i »Hvita frun», Brigitta i »Den svarta dominon», Betly i »Alphyddan» äfvensom Santuzza i »På Sicilien» och Mignon. Jemte de båda sist nämnda rollerna och Micaelas har fröken Lindegrén vid Stockholms-operan sjungit Marie »Brudköpet», Eros i »Orfevs», Stefano i »Romeo och Julia», Solveig i »Per Gynt», Zelida i »Konung för en dag», Frasquita i »Carmen» och, såsom nämnt är, kreerat Hans' parti i Humperdincks opera.

Gertrud Sparrman hör till operans senast förvärfvade förmågor, och hennes första debut, som Julia i »Romeo och Julia» den 20 december förra året, är i friskt minne. Fröken Sparrman är född i Umeå och har studerat sång i Paris under fyra år för Delle

Sedie, Kriticos och kapellmästaren vid Opéra comique, Danbé. Utom debutrolen har fröken Sparrman här vid operan sjungit Margareta i »Faust», Zerlina i »Don Juan», Sylvia i Gounods »Sylvia», Papagena i »Trollflöjten», Nedda i »Pajazzo» och kreerat den kvinnliga titelrolen i »Hans och Greta». Fröken Sparrman tycks med sin vackra och rätt voluminösa stämma vara en förmåga, af hvilken vår opera kan draga stor nytta.

Valkyrjan.

Musikdrama i tre akter.

Ord och musik af Richard Wagner.

Textinnehåll.

Första akten. Hundings bostad. I rummets midt står en väldig ask, hvars rötter utbreda sig på marken och hvars grenar skjuta upp genom det timrade taket. Till höger i förgrunden är härden och der bakom ett inre rum med ingången till en del dold af ett förhänge. I fonden är en ingångsdörr med träklinka. Till venster leder en dörr till ett inre rum. Längre fram på samma sida är ett bord med en i väggen fastsmärad bänk bakom och trästolar framför.

Ett kort orkesterförspelet skildrar ett oväder. Då ridån går upp öppnar Siegmund hastigt ingångsdörren utifrån. Det är afton och ovädet börjar sakta sig. Han stannar i dörren och ser in i rummet. Hans yttre vittnar om att han är stadd på flykt. Då han finner rummet tomt, går han fram till härden och kastar sig utmattad ned på en björnhud, yttrande »Hvems hård det än är, här vill jag hvila».

Sieglinde, som trott att Hunding, hennes man, kommit hem, inträder och finner en främling i rummet, nästan medvetlös. Vid hans utrop »En brunn, en brunn!» skyndar hon ut efter vatten och kommer åter, bjudande Siegmund dricka ur det fyllda hornet. Siegmund dricker och frågar vid det han återlemnar dryckeshornet: »Hvem har mig läskat så ljuft?» Sieglinde svarar att hon och Hunding ega huset och lofvar främlingen skydd. Båda betrakta hvarandra med allt mera växande deltagande. Siegmund omtalar sina olycksöden och vill för att ej bringa olycka äfven öfver Sieglinde, fly från henne, men uppmanas att stanna, i det hon yttrar: »Ej bringar ofärd du hit, der ofärd vid härden bor».

Hunding kommer in, beväpnad, och stannar, då han får se Siegmund. Sieglinde urskudar sig att hon bjudit gästfrihet åt en nödstäld, och Hunding förklarar att hans hård och hus äro heliga. Sieglinde tager emot hans vapen

och upphänger dem på askstammen, hvarefter hon ställer i ordning till aftonvarden. Hunding betraktar skarpt Siegmunds drag och finner stor likhet mellan honom och Sieglinde. Vid bordet frågar Hunding efter främlingens namn. Siegmund svarar: »Vevöld måste jag kallas, Vargen, han var min fader». Han berättar hur en dag, då han och hans fader hemkommit från jagten, deras hem var brändt, modern dödad och tvillingsystern bortröfvad. Som Vargung var han känd, och öfvermåktiga fiender hade nu jagat honom på flykt. Hunding finner då en fiende i Siegmund, reser sig häftigt från bordet, utropande: »Mitt tak täcker dig, Vargung, tryggt för i natt, dock med starka vapen väj dig i morgon!» Han befäller Sieglinde gå ut att tillreda hans nattdryck och går in i sofrummet, sedan han först bespejlat Sieglinde, som tycks hysa varmt deltagande för främlingen. Efter en befallande åtbörd af Hunding går hon in i sofrummet.

Siegmund är ensam i salen, som endast upplyses af en svag eld från härden, och kastar sig ned på lägret nära elden, försjunkande i tankar. »Ett svärd mig lofvat min fader att finna i högsta nöd», utbrister han, »Välse, Välse! hvar är ditt svärd, som i storm jag svingar?» Elden flammar till och belyser ett svärdsfäste i askstammen, åt hvilket Sieglinde vid utgåendet blickat för att påvisa det för Siegmund. Hon inkommer nu och går fram till härden, berättar att hon gifvit Hunding en sömndryck och nu vill visa Siegmund vapnet i trädet. Hon berättar att vid hennes bröllop med Hunding, som mot hennes vilja tagit henne, den bortröfvade, till brud, en gråklädd gubbe inträdde bland bröllopsgästerna och stött ett svärd ända till fästet i askens stam. Den skulle vinna svärdet, som drog det ur stammen. Ingen hade hittills kunnat det. Sieglinde hoppas att Siegmund är hjälten, som skall förmå detta och skänka henne den kärlek hon hittills saknat. Siegmund omfamnar henne eldigt. En lång kärleksscen mellan dem. Dörren far upp och fullmånen lyser in i salen. Siegmund drager med kraftigt ryck svärdet ur asken och yppar sitt namn för den hänryckta Sieglinde, som då utropar: »Är du Siegmund, härlige höge; Sieglinde är jag; din egen syster du vunnit dig har med ditt svärd!» Siegmund svarar, i det han omfamnar henne: »Brud och syster blef du din broder, så blomstre då Valsungablod!»

Andra akten. En vild fjelltrakt med en halvög, som sänker sig mot förgrunden. Wotan står här krigiskt väpnad med spjutet i handen, framför honom Brynhilde, hvilken han uppmanar att ge seger åt sin Valsung mot Hunding. Brynhilde hoppar, jublande »Hojo-toho! hojotoho! Hejaha! hejaha!», uppför bergväggen, stannar på en fjellspets

och ropar till Wotan: »Fader, rusta dig själf; hård en storm skall du bestå; Fricka nalkas, din fru!» Brynhilde försvinner. Fricka nalkas med sitt vådurspann, stiger ur vagnen och går häftigt fram till sin make. Långt samtal följer nu mellan Fricka, som vill straffa tvillingsparet för deras laglösa kärlek, och Wotan, som vill skydda Valsungen. Till slut måste guden gifva henne sin ed att låta Siegmund falla i striden. Brynhilde visar sig, och Fricka säger till henne i det hon går: »Valfader vill säga dig hur han korat din kamp». Wotan uttalar sina kval för Brynhilde, som deltagande faller till hans fötter, och bjuder henne fälla Siegmund. Då hon vill afböja detta, skyndar han bort i vrede och Brynhilde står länge förskräckt och bedöfvad, hvarefter hon återtager sina vapen och sin rustning.

Siegmund och Sieglinde visa sig på bergspetsen. Sieglinde skyndar fram under det Siegmund söker hålla henne tillbaka. Brynhilde betraktar dem ett ögonblick och försvinner sedan i bergshålan. Snart får man höra Hundings hornstötter. Sieglinde, förfärad och fruktande att Siegmund skall sönderslitas af Hundings koppel, faller afsvimnad i Siegmunds armar och sjunker sedan ned med hufvudet hvilande i hans knä.

Brynhilde träder fram, förande sin häst vid tygeln, stannar och betraktar Siegmund. Hon säger honom, att han skall följa henne till Valhall; »dö skola alla, som mig skåda». Siegmund frågar, om han der får omfamna Sieglinde, och då han får veta, att hon än skall tillhöra jorden, vägrar han följa till Valhall, förlitande sig på sitt svärd Nödung, och vill hellre med detta döda sig själf och Sieglinde. Brynhilde lofvar att skydda henne »för den kärleksphant» hon fått af honom; i det samma kalla nya hornstötter till striden. Scenen mörknar. Siegmund lägger Sieglinde på en stenbänk, kysser henne till afsked och rusar bort. Blixtar och åskslag väcka Sieglinde. Hornstötter ljuda från alla håll. Hon lyssnar till striden med ängslan. Brynhilde hörs uppmana Siegmund att döda Hunding, men då visar sig Wotan i ett rött sken med spjutet sträckt mot Siegmund, hvars svärd splittras, hvarpå han nedstötes af Hunding, som sedan för Wotans föraktsfulla handrörelse sjunker död till marken. Brynhilde har emellertid lyft upp den vanmäktiga Sieglinde från marken och skyndat bort med henne. Wotan ropar ve öfver förbryterskan Brynhilde och försvinner i åska och blix.

Tredje akten. På toppen af ett fjell. Till höger en furuskog, till vänster en klipphåla. Fri utsigt i bakgrunden men klippstycken längs efter branten. Valkyrjorna Gerhilde, Ortlinde, Waltraute och Schwertleite ha lägrat sig i full rustning ofvan hålan. De uppgifva valkyrjerop: »Hojotoho! Hejaha!»

Valkyrjan Helmvige visar sig till häst med en död krigare öfver sadeln. De andra valkyrjorna: Grimgerde, Siegrune och Rossweisse uppträda nu också, slutligen äfven Brynhilde, som anropar systrarna om hjälp mot Valfader. Hon berättar om Siegmund och Sieglinde samt om striden och ber dem rädda Sieglinde, åt hvilken hon lemna styckena af Siegmunds svärd att förvaras. Ett nytt svärd skall smidas af dem; den som smider det, Siegmunds och Sieglindes son, skall gå med seger och Brynhilde ger honom därför namnet Siegfried. Hon ilar ut. Storm och åska utbryter, hvarunder man hör Wotan ropa på Brynhilde. Hon söker skydd hos valkyrjorna, när Wotan inträder, men stiger sedan modigt fram till honom, utropande: »Här är jag, fader, mitt straff du bestämme!» Wotan dömer henne att bindas på berget och försänkas i djup sömn; den man, som sedan finner och väcker henne, skall hon fästas vid. De andra valkyrjorna uttrycka jemte Brynhilde sin fasa öfver denna dom. Wotan förjagar dem från fjellet, och de höras spränga bort på sina hästar. Ovädret efterträdes af lugn och aftonskymning. Resten af dramat utgöres af dialog mellan Wotan och Brynhilde, slutande med en öm scen, då efter Wotans afsked från dottern han kysser hennes ögon, som sluta sig i ljuf dvala. Han lägger henne på en mossbädd och sluter hennes hjälmvisir, vänder spetsen af sitt spjut mot ett klippblock och uppmanar Loge att låta luftiga lågor omfladda Brynhildes läger, det värn han lofvat henne under hennes sömn. Han försvinner sedan bland lågorna i bakgrunden.

Om musikalisk uppfostran.

Af C. Haass.

(Forts.)

Tjusningskraften hos musiken ligger i dess eminenta subjektiva makt och, hvad redan Plato erkänt, deri ligger ock kärnpunkten till dess uppfostrande förmåga. »Ingenting är skönt utom vår känsla för det sköna,» säger Jean Paul. Det finns, såsom i alla konster, så ock i tonernas ideala rike något reelt, naturligt, allmänfattligt, sinne- na tillfredställande skönt. Det är det angenäma, för sinnena välbehagliga, som inverkar på hvar och en, som icke är döf. »All ordnad rörelse är naturenlig och därför behaglig och helsosam för naturen,» säger Aristoteles med afseende på den estetiska och etiska verkan af musikens i fråga om melodi, rytm och harmoni ordnade företeelseformer. Det gifves ett andeligt skönt, för hvilket hvar och en är mottaglig endast så till vida, som hans sinne genom anlag eller upp-

fostran är öppet därför, hans smak och omdöme är nog utvecklad för dess uppfattning. Sjelfva naturen i all sin tjusningskraft eger sin gudaborna skönhet endast i deras ögon, som hafva ett visst medfödt skönhetssinne eller genom motsvarande bildning erhållit detta.

Välljud för örat är liktydigt med skönhet för ögat. Det skönas sedliga värde är lika obestriddt, som dess smakbildande verkan. Ett sedligt saknande skönt vore i och för sig ett förhånande af det skönas väsen, hvars uppgift är att i alla tankar och handlingar inlägga glädje och ro, adel och harmoni.

Musikens moraliska betydelse är beroende af dess estetiska verkan. När Richard Wagner säger: »Tonkonsten adlar de sinnliga känslorna af lust och förmenskligar de öfversinnliga tankarna», så äro vi snarare öfvertygade om detta yttrandes sanning i allmänhet, än om tillförlitligheten af det följande: »Aldrig, och i ingen förbindelse, hvari den ingår, kan musiken upphöra att vara den högsta, den frögörande och förlossande konsten.»*

Musiken, såsom ren formskönhet, är i och för sig hvarken moralisk eller religiös men kan verka moraliskt eller religiöst, om den verkar estetiskt, ty sysselsättningen med det sköna närmer, enligt Platons för alla tider gällande fundamentalsats, af sig sjelft en motvilja mot det låga, dock endast när ett ädelt innehåll motsvarar den sköna formen är musiken i sanning den gudomliga förlossande konsten. Den beror alltså i första rummet på i hvilken förbindelse den ingått, eljest skulle hvarje »café chantant» och »varieté» vara en sedeförädlande anstalt.

Musiken kan i sin estetiska egen- skap stegra verkan af en ädel text och paralysera verkan af en oädel, men adlar, strängt taget, lika litet en simpel text, som den helgar ett lågt mål. En klangskön musik verkar estetiskt och som sådan äfven etiskt. Men så snart den är bunden vid ordet blir den mer eller mindre bärare af den i detta inneboende högre eller lägre idén. Dess verkan och dermed ock dess etiska betydelse är i viss grad underkastad textens karakter, beroende af de tankar och föreställningar denna uppväcker. Vi hafva ett slående bevis derpå i många af våra skönaste och djupast religiösa koraler, hvilkas melodier äro lånade från 14- och 15- hundratalets starkt realistiska folkvisor. Textändringen var här bestämmande för sångens höga etiska verkan. Den estetiska verkan af den sköna melodien är i och för sig densamma i koralen som i folkvisan, men just emedan den naivt sinnliga folkvisan var musikaliskt skön, kunde dess melodi blifva det

* Kunstwerk der Zukunft.

** Wagner om Franz Liszts »Symphonische Dichtungen.»

verkningsfulla uttrycket för en sedlig högre idé, bärare af en djupt religiös stämning.

Inom dessa gränser ligger musikens kulturuppgift. Så till vida som den eger förmåga att föra oss från det sköna till det goda genom lyftning öfver det låga till en renare, högre glädje och såmedelst förklara lifvet i sanningens ljus, är den en verkligt sedlig faktor.

Huru skall vår tid ur denna synpunkt rätt bibringa musikalisk uppföstran? Den dagligen tilltagande musikaliska produktionen, reproduktionen och konsumtionen talar för, att musiken blifvit en folkmakt. Taga vi musikidkandet i våra dagar närmare i betraktande kan det ej undgå oss, att mycket deri är förvändt, som gör att det själsförädlande inflytandet af tonkonsten kan sättas i fråga. Det kan ej förnekas, att roten till det onda väsentligen är den tanklöshet, ensidighet och ytlighet, hvarmed den musikaliska disciplinen ofta handhafves.

(Forts.)

Musikpressen.

För piano, två händer, har utkommit:

Hägg, Gustaf V. P:son: *Några Stämningsbilder* (Sång utan ord. Humoresk. Sorgetoner. Gladt mod. Erotik. Bön.) Pris kr. 1,50. Abraham Hirschs förlag. — *Bröllopsmarsch*, tillegn. hr Isidor Löfving. Pris 1 kr. I. Löfvings förlag.

För orgel har utkommit:

Hägg, Gustaf V. P:son: *Quatre Morceaux*. Nr 1 Prélude. Nr 2 Pastorale. Nr 3 Invocation. Nr 4 Marche triomphale, å 1 kr. Genom I. Löfvings musikhandel, på Fr. Kistners förlag, Leipzig.

Fin de Siècle, humoristiskt potpourri öfver alla nutidens mest omtyckta melodier, af Ch. Rolla. Op. 179. Pris 1 kr. I. Löfvings förlag.

På Carl Gehrmans förlag har utkommit:

För piano, två händer:

Schytte, Ludvig: *Barnens pianoskola* till bruk för första undervisningen. Pris 2 kr.

Sonatine-Album, samling moderna sonatiner af framstående tonsättare, redigerad af Gustaf Brinck. Band I och II å 2 kr.

Gounod, Ch.: *Romeo och Julia*. Arrangement. Pris 2 kr.

Lincke, Paul: *Skön Anna lill'*, Gavotte. Pris 60 öre.

Wagner, Rich: *Pilgrimskör* ur »Tannhäuser». Transkription af G. Lange. Pris 75 öre. — *Sång till afstjerner* ur »Tannhäuser». Transkription af G. Lange. Pris 75 öre.

För en röst med piano:

Körling, Aug.: *Midsommar* (h—fiss). Pris 75 öre. — *Fyll till randen* (f—d), tillagnad Salomon Smith. Pris 1 kr.

Favoritsånger af mr C. W. Payne vid The Fisk Jubilee Singers' konserter. Nr 1. J. L. Gilbert: Den blåögda Bessie, skotsk ballad (c—f). Nr 2. C. A. White: Madeline (c—fiss eller g). Nr 3. C. Pinsuti: Fly hän, o dufva min! (ciss—fiss); å 75 öre. Nr 4. Ant. Strelezki: Drömmar (e—e eller g); pris 50 öre. Nr 5. A. G. Robyn: Om du blott vore min! (d—f); pris 75 öre.

Ofvanstående musikalier af direktören, organisten i S:t Klara kyrka härstädes Gustaf V. P:son Hägg vittna alla om tonsättaren af oss förut påpekade grundliga musikaliska kunskaper och mindre vanliga förmåga som komponist. Speciellt äro orgelsakerna af framstående beskaffenhet och ha äfven fått en mycket ansedd utländsk förläggare. Skulle vi fästa oss särskildt vid någon af dem, vore det den täcka pastoralen. — Äfven pianostyckena äro väl värda att göra bekantskap med, melodiskt anslående som de äro, på samma gång harmoniskt, fängslande och med goda musikaliska idéer. Bröllopsmarschen är ett ståtligt musikstycke.

Potpourriet innehåller på 10 trycksidor 40 olika musikbitar, hvilka sålunda hvardera ej äro mycket innehållsrika utan blott stympade melodier ur operettstycken, dansmusik, marscher etc. Häftet synes äfven vara annonsblad med annonser om marscher och valser på hvarje sida.

Schyttes pianoskola är i förhållande till det ringa omfånget — endast 48 sidor — rätt innehållsrik, förnämligast i fråga om de tekniska öfningarne, och innehåller de vanliga reglerna för nybörjare i pianospelning. Någon ackordlära upptages icke. Af småstycken »till uppmuntran för eleven» finna vi operamusik, såsom vals och marsch ur »Faust», menuett och aria ur »Don Juan», marsch ur »Jean från Nivelles», sång af Mozart, dans (kör) ur »Hvita frun», jägarkör ur »Elverhøj» och en bit ur »Jägarbruden», hvilken danska titel bort utbytas mot »Friskytten», såsom operan kallas hos oss; flera nummer af dansmusik förekomma ock, men endast ett par folkvisor. Tonsättarnes namn kunde gerna ha utsatts vid styckena. I en pianoskola för svenska elever borde dock flera nationalmelodier upptagas. Af fyrehändiga stycken finnas 13 smärre. I dessa står primo öfver secundo på samma sida, hvilket synes oss mindre praktiskt, än om de vore, som vanligt, fördelade på olika sidor. Secundostämman anse vi äfven böra sättas så enkelt, att lärjungen kan utföra densamma, men här är den

tydligt afsedd endast för läraren. Ett par tryckfel ha vi funnit, å sid. 29, der på tredje systemet i diskanten, tredje sextondelsgruppen från radens slut, står ett par ettstrukna g i stället för e, samt å sid. 44, der i folkvisans tredje takt bör vara återställningstrecken framför fiss i diskanten.

Sonatine-Album fyller verkligen en lucka i vår instruktiva pianolitteratur och innehåller väl valda och goda saker af ansedda tonsättare och musikpedagoger. Så innehåller Band I sonatiner af Spindler (4), Gurlitt (1), Krause (2), H. Berens (2), C. Reinecke (2), N. von Wilm (1); Band II innehåller något svårare sonatiner, 2 af Reinecke, och af Berens, Wilm och Krause 1 af hvardera.

»Tannhäuser»-transkriptionerna äro skrifna i briljant salongsstil, dock ej så synnerligen svåra och med utsatt fingersättning. — Gavotten af Lincke låter väl höra sig.

Sångerna af Körling äro melodiska och med väl utarbetadt ackompanjement, såsom vanligt hos denne omtyckte sångkomponist. Dryckesvisan är en särdeles liflig och frisk komposition. Favoritsångerna, sjungna af mr Payne, torde vara kända från Jubilee Singers' många konserter. Sångerna tillhöra den sentimentalt romantiska genren.

Litteratur.

Otto Malling: *Instrumentationslära* til Brug ved Undervisning og til Selvstudium. Med 197 Partiturexempler. Köpenhamn. Wilh. Hansens förlag.

Det är med sann tillfredsställelse vi helsa utgifvandet af detta förtjenstfulla verk * icke blott därför, att det är det första i sitt slag på skandinaviskt tungomål, utan äfven af den orsak, att det till författare har en så framstående musiker som professor Otto Malling, hvilken både såsom orkesterdirigent, teoretiker och kompositör skapat sig ett inom musikverlden känt och aktadt namn.

Boken är, hvilket i företalet antydes, närmast afsedd att tjena såsom stöd och vägledning för den framåtsträfvande musikern; att lära honom instrumentera i den mening, att för hvarje förekommande fall föreskrifva vissa regler, är lika fjerran från författarens afsigter, som det t. ex. skulle kunna falla en lärare i målning in att föreskrifva, hvilka och huru många färger hans elev borde använda i den eller den taflan. Detta kan ej läras; det beror på individens större eller mindre begåfning samt sinne för klangverk-

* Utgifvet med understöd af den Raben-Levetzanska fonden.

ningarne, om han lyckas träffa det i hvarje enskildt fall riktigaste och bästa.

Deremot erhåller man förträffliga och på en mångårig erfarenhet grundade upplysningar, såväl om de olika orkester-instrumentens teknik, omfång, notation och klangfärg, som ock om deras vanligaste användning samfaldt i grupper eller i större ensembler; allt förtydligadt genom väl valda och i de flesta fall särdeles typiska exempel, hemtade från äldre och nyare mästares partiturer.

De citerade kompositörerna utgöras af följande: Auber, Bach, Beethoven, Berlioz, Bizet, Brahms, Delibes, Gade, Gluck, Gounod, Grieg, Halévy, Hartmann (J. P. E.), Haydn, Mendelssohn, Meyerbeer, Mozart, Rossini, Saint-Saëns, Schubert, Schumann, Joh. Svendsen, Wagner, Weber och Verdi. Af dessa bidrager Beethoven ensamt med 46 exempel, d. ä. ungefär fjederdelen af hela antalet.

Till sin uppställning kommer förevarande verk närmast E. Guiraud's: »Traité Pratique d'Instrumentation», ehuru det är både mera öfverskådligt och mera innehållsrikt än detta sistnämnda. Framför allt stråkinstrumentens grupp, som ju bildar grundvalen för all orkestrering, är särdeles uttömmande och omsorgsfullt behandlad.

En synnerligen praktisk anordning är vidtagen på så sätt, att arbetet, oberoende af den redan befintliga systematiska indelningen i kapitel, ytterligare uppdelats i smärre numrerade stycken, hvilkas hufvudinnehåll i korthet angifves i kanten på sidan, så att man utan svårighet kan finna reda på det man önskar veta angående det ena eller andra instrumentet o. s. v.

För öfrigt är framställningssättet alltigenom pregladt af den logiska skärpa och klarhet, som är af sådan vikt för ett arbete af ifrågavarande slag.

Den typografiska utstyrseln är särdeles vårdad och lemnar i fråga om tydlighet och öfverskådlighet intet öfrigt att önska.

Vi kunna på det allra varmaste rekommendera boken åt alla dem, som på grund af sina förstudier intaga den ståndpunkt, att de kunna egna sig åt denna den intressantaste delen af den musikaliska konsten. Särskildt afse vi här de elever vid vår Kongl. musikaliska akademi, som syssla med komposition och instrumentation.

E. Hqt.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. operan. Okt. 16, 22. Bizet: *Carmen* (Carmen, Micaela: fru Linden, fröken Karlsöhn; don José, Escamillo: hrr Ödmann, Lejdström). — 18. Gounod: *Romeo och Julia* (Julia: frök. Petrini) — 19. *Första symfonikonserten*. 1) Berlioz: *Symphonie fantastique*; 2) Wagner: *Waldweben* ur musikdramat »Siegfried»; 3) Chopin: *Pianokonsert*,

E moll (frök. Astri Andersen). — 20, 31. Delibes: *Lakmé*. — 23, 25, 27. Humperdinck: *Hans och Greta* (Peter: hr Lundqvist; Gertrud, Hans, Greta, Pepparkakshexan, Sandman, Daggman: fru Almati-Rundberg, frökn. Lindegrén, Sparrman, fru Strandberg, frökn. Thulin, debut, Frödin) Mascagni: *På Sicilien* (Santuzza: frök. Fr. Gherlson, gäst; Toriddo: cav. Morello; Alfio: hr Söderman). — 28. Cherubini: *Vattendragaren*. Balett: *Orientaliska bilder*. — 30. Massenets: *Navarresiskan*. *Skuggbalett*. Leonecavallo: *Pajazzo* (Canio: cav. Morello).

Södra teatern. Okt. 29-31. Audran: *Stora Mogul*, operabuffa i tre akter af Chivet och Duru (Irma, prinsessan: frök. Lindzén, fru Lambert; prins Mignapour, Nicobar, Jacquelet, Crakson: hrr Klinger, R. Wagner, Ander, Warberg).

Vetenskapsakademien. Okt. 15. *Första kammarmusiksoarén* af hrr Tor Aulin, Christian Sandquist, Axel Bergström, Berndt Carlsson och Vilh. Stenhammar. 1) Cherubini: *Stråkkvartett* nr 3, D moll; 2) Brahms: *Pianoqvartett*, A dur, op. 26; Smetana: »Aus meinem Leben», stråkkvartett, E moll.

Humperdincks opera »Hans och Greta», som endast några gånger hann gifvas i slutet af förra spelåret, har åter upp-tagits och borde kunna hålla sig uppe här som annorstädes, så intressant som denna nyhet är och öfverallt erkännes vara. Återgifvandet här förtjenar allt beröm. Nya i sina roller äro vid denna repris fru Almati-Rundberg såsom kvastbindarens hustru och fröken Thulin, som särdeles behagligt sjöng Sandmans lilla parti. Efter denna opera har gifvits »På Sicilien» med caval. Morello som Toriddo och m. l. Gherlson som Santuzza, båda gäster. Toriddo framställes mycket lifligt af hr Morello, Santuzza däremot för litet passionerad; sångerskans röst och sångsätt voro ej af mera framstående art. Förut varande innehafvare af dessa hufvudroller kunna i dem godt mäta sig med de främmande gästerna. Operan har nu gifvits med andra dekorationer än förut. I stället för en öppen landtlig plats med kyrkan till venster ser man nu ett torg, i hvilket sluttande gator utmytna, på hvilka folket nedstiga; till höger är kyrkan och en osteria till venster. Folkkörernas påpasslighet tycks genom detta arrangement försvårad. För öfrigt är det gamla sceneriet mera tilltalande.

Första symfonikonserten gafs för fullsatt salong. Mot vanligheten förekom ej någon klassisk symfoni på säsongens första symfonikonsert. De båda första numren, Berlioz' »*Sinfonie fantastique*» och Wagners *Waldweben* ur »*Siegfried*» bjödo tillsammans på en väl stark dosis nutidsmusik. Symfonien bär skäl för namnet och öfverraskas mera genom bizzarra idéer än skänker djupare musikalisk behållning, om än den mästerliga instrumenteringen emellanåt fängslar örat med harmonisk klangskönhet. Symfonien, komponerad 1827, har som bekant, ett högst fantastiskt program. Ett i kärlekssorg (syftande på Berlioz' passion för skådespelerskan miss Smith-

son) intaget opiurus föreställes framkalla fantasier, utgörande en tonmålning i fem afdelningar hvilka framställa »nn episode de la vie d'un artiste». Dessa afdelningar äro 1. Drömmar, lidelsens stormar. 2 En bal, 3 Landtlig scen, 4 På väg till afträtt-platsen, 5 Valpurgisnattdrömmen. Af dessa är n:o 2 minst fantastisk och i sin helhet mest njutbar. Wagners »*Waldweben*» är ock ett stycke programmusik med skogens stillhet och mystiska sus samt vaknande fågelsång, hvartill Siegfried lyssnar under sin hvila i skogen innan han dödar draken, som vaktar nibelungsskatten. Wagners mästarskap i instrumenteringskonst visar sig här i sin glans. Bredden i styckets anläggning är dock något tröttande, när man hör det lösryckt från den sceniska framställningen. Programets sista nummer utgjordes af Chopins pianokonsert, E moll, hvaren unga fröken Astri Andersen, dotter af förste violoncellisten i hofkapellet, Anton Andersen, utförde pianopartiet med stor talang. Fröken Andersen's spel utmärker sig genom fin smak och sannt musikaliskt uttryck. Mera kraft i anslaget vinnes nog med tiden.

Symfonikonsertens samtliga nummer utfördes väl af en förstärkt orkester under förste hofkapellmästaren Nordquists lugna och säkra ledning. Wagnersstycket bisserades, och dirigenten blef särskildt hyllad. Rikt bifall kom ock fröken Andersen till del.

Aulinska kvartettens första kammarmusiksoaré för säsongen hade ofvanstående program och var mycket talrikt besökt. Soarén inleddes med den 3:e (D moll) af Cherubinis sex stråkkvartetter. Denna underhållande kvartett är liksom programmens slutnummer Smetanas här ej förr gifna stråkkvartett »*Aus meinem Leben*» temligen fri i formen, Cherubinis dock mer närmande sig den klassiska formen under det Smetanas i utlandet berömda verk är mera nationellt originelt. Mellannumret bildade Brahms pianoqvartett op. 26, som efter hvad opustalet visar hör till hans tidigare verk. Intressant och underhållande alltigenom samt förträffligt återgifvet på alla händer syntes detta nummer slå mest an på åhörarne, hvilkas lifliga bifall efter hvarje af soaréns nummer intygade belåtenhet med programmet och utförandet i sin helhet.

Fröken Lillian Sandersons konsert blef inställd och någon annan har sedan icke tillkännagifvits.

Från in- och utlandet.

Kungl. operan. Början af denna månad kommer att bli märklig nog i vår operas annaler, i det Richard Wagners storslagna Nibelungen-ring då gör sitt

första inträde hos oss med »Valkyrjan». Nibelungen-cykeln omfattar, som bekant, de tre operorna »Valkyrjan», »Siegfried» och »Götterdämmerung» samt förspelen »Rheingold». Tjugussex år ha förflutit sedan sistnämnda musikdrama först uppfördes (den 22 september 1869 i München); nio år ha förgått sedan Nibelungens ring blef uppförd i det »provisoriska» festspels-huset i Bayreuth (13–30 augusti 1876).

Operans hufvudroller äro vid uppförandet här fördelade på följande sätt: Valkyrjan Brynhilde: fru Almati-Rundberg, Sieglinde: fru Östberg, Fricka: fru Linden, Siegmund: hr Bratbost, Hunding: hr Sellergren, Wotan: hr Söderman. De åtta andra valkyrjorna representeras af fröknarna Karlsruhn, Frödin, Sparman, Lindegrön, Kragballe m. fl. yngre operakrafter.

Under inöfning äro operorna »Martha», »Nürnbergdockan», »Muraren» och »Hugenotterna».

Operans abonnementsföreställningar taga sin början onsdagen d. 6 dennes.

Musikföreningen kommer under instundande vinter att gifva tre konserter enligt följande program:

Vid den första konserten: Händels oratorium »Josua». Vid den andra konserten: Fantasi för piano, kör och orkester af Beethoven; »Snöfrid», komponerad till V. Rydbergs dikt, för soli, kör och orkester af V. Stenhammar; Final ur »Parsifal» af Wagner. Vid den tredje konserten: »Kristus», oratorium af Kiehl.

Den första konserten gifves tisdagen den 12 november. Abonnement till alla tre konserterna kan när som helst göras i hrr Looström & komp:s bokhandel vid Norrbro, och berättigar abonent ej blott till att mot uppvisande af abonnementskortet uttaga konsertbiljetter, utan jemväl till fritt tillträde vid föreningens alla repetitioner.

Konserterna gifvas i Musikaliska akademiens stora sal. Priset å abonent med rättighet till konsertbiljett å midtpartiet eller främsta bänkraden å sidorna är 12 kr., till öfriga bänkar å sidorna samt främsta bänken å läktaren 10 kr.; till öfriga bänkar å läktaren 8 kr. Abonent eger att å tid, som genom annons tillkännagifves, hos hrr Looström & komp. uttaga sina konsertbiljetter ett par dagar före den allmänna biljettförsäljningens början.

Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande har, såsom förut tillkännagifvits, äfven i år utfärdat inbjudan till deltagande i täflan om pris för flerstämmiga kompositioner för mansröster, för hvilken täflan tiden utgår den 30 i denna månad. Prisen äro 250, 100 och 50 kr., och såsom prisdomare fungera f. d. statsrådet Gunnar Wennerberg, professor Ivar Hallström och hofkapellmästare Richard

Henneberg. Närmare underrättelser om villkoren för pristäflan kunna erhållas af sällskapets sekreterare.

Vid Filharmoniska sällskapets repetition den 28 oktober utfördes musikföreläsning under pausen. Fröken Anna Molinie (elev af Arlberg, Bax i Paris och Signe Hebbe) sjöng pagens aria ur »Hugenotterna» och en polska af Dannström. En musikälskare sjöng romanser, och pianisten fröken Ebba Peterson utförde solostycken af Grieg och Saint-Saëns.

Ny svensk stråkkvartett. Vid en af Mazerska sällskapets senaste sammankomster har utförts en stråkkvartett af professor Oscar Byström. Kvartetten, ännu endast förekommande i manuskript, vann mycket erkännande af de talrika åhörarne. Kvartetten är af komponisten benämnd »Kvartetto svedese» med anledning af att tredje satsen, Intermezzo, innehåller Cantici svedesi, d. v. s. andeliga sånger ur gamla psalmboken af 1695, samt Lætabundus, julsång ur det stora svenska Graduale, tryckt i Lübeck 1490. Kvartetten fick ett mästertligt utförande af under aftonen närvarande tre kapellmästare och en konsertmästare.

Fru Dina Edling förbereder en konsert till den 14 november i Musikaliska akademien. Den värderade sängerskan biträdes af grefvinna M. Taube, konsertmästare Tor Aulin m. fl.

Om fru Ellen Gulbranson skrives i Aftenposten:

»Nästa sommar skall konstnärinnan vid festspelen i Baireuth sjunga Brynhild i hela Wagners tetralogi, och dermed är hennes europeiska ryktbarhet befast. Det är nämligen otvifvelaktigt, att hennes fenomenala röstmedel skola bereda henne en stor framgång. Redan nu ingå talrika engagementsanbud till sängerskan, såsom från Wien och från Lamoureux i Paris, men fru Gulbranson vill icke uppträda i utlandet, förr än det stora Baireuth-slaget är vunnet.»

Den svenska sängerska, som kreerat »Valkyrjans» titelrol i Köpenhamn och nästa år låter höra sig som Wagner-sängerska i Baireuth, har sålunda ej kunnat vinnas för kreerande af Brynhildes parti vid operans premiär härstädes.

Fröken Esther Sidner har i Helsingfors, särskildt vid sin egna konserter, rönt betydande framgång. Om hennes utförande af sina nummer yttrar N. Pr. bland annat: »Föreläsningen af Dyvekes sånger var konsertens glanspunkt. Det var en stor njutning att höra denna rena, vackra, klangfyllda stämma med dramatiskt lif och glöd tolka de så tacksamma, texten ypperligt illustrerande stämningsbilderna.

Fröken Agnes Janson. St. D:s korrespondent i London skrifer den 22 oktober: »Jag har blifvit ombedd att meddela, att fröken Janson, hvars uppträdande som Carmen väckt så stort intresse, engagerats för denna rol under Covent Garden-operans hela höstsäsong, och hennes giftermål med konsul Fischer kommer att ega rum först nästkommande mars. Möjligen kommer hon dessförinnan att uppträda å kungl. operan i Stockholm.

Fröken Marianne Wäsström kommer att den 12 november gifva en soaré i Musikaliska akademiens orgelsal. Sängerskan har under flera år idkat sängstudier i Paris och äfven med framgång uppträdt i verdensstaden. Hon ämnar återvända till Paris för att der fortsätta instuderingen af Anitas parti i »Navarresiskan», hvartill Massenet sjelf lofvat sin medverkan.

Fröken Frida Tersmeden, en ung svensk pianist, skördar för närvarande rikliga loford å en turné i Förenta staterna för sitt klara, kraftfulla och briljanta föredrag och sin fulländade tekniska färdighet. Fröken Tersmeden är född 1872, dotter till framlidne godsegaren C. A. Tersmeden, och har erhållit sin musikaliska utbildning i Stockholm.

Direktör August Meissner har anträtt en rekreationsresa till England, Holland, Belgien m. fl. land och torde komma att stanna på utländsk botten omkring sex veckor.

Hrr Vilhelm Stenhammar och Knut Bäck anordna äfven innevarande säsong tre populära musikafningar i Vetenskapsakademiens hörsal.

Första aftonen utföres uteslutande fransk musik, vid den andra slavisk och vid den tredje svensk. Abonnementsbiljetter till dessa musiktillställningar finnas redan att tillgå i Abr. Lundquists hofmusikhandel.

Operasångaren Oscar Lomberg har nyligen passerat Helsingfors på resa till Petersburg och Moskva, der han erhållit engagement. Herr Lomberg kommer i höst att på återresan konserter i Helsingfors och Åbo.

Sven Scholander skördar fortfarande ära och guld i de danska landsortsstäderna. När han avslutar denna turné, uppträder han i Köpenhamn på en soaré till förmån för journalistföreningen derstädes. Sedan kommer han att begifva sig till Berlin, der han, enligt »Signale», först skall uppträda på en hofkonsert och sedan sjelf anordna offentliga konserter.

En konsertturné företages i början af november till några af landsortens större städer af den unga, begåfvade

sångerskan fröken Gudrun Torpadie och en ung violinist, fröken Estelle Haij, hvars konserterande vid vestkusten förra sommaren vi förut omnämnt. Fröken Torpadie har, som bekant, med god framgång konserterat såväl här i Stockholm som ock i landsorten, senast på en turné å vestkusten tillsammans med hrr Tor Aulin och Vilhelm Stenhammar, hvarunder hon skördade odeladt beröm af kritiken. Hon hade äfven tillsammans med operasångaren Theodor Hofer planerat en konsertturné under oktober, hvilken likväl till följd af hr Hofers sjukdom måst uppskjutas.

Fröken Haij har gjort sina studier under ett par års tid vid konservatoriet i Paris och under en så ypperlig ledning som prof. Henri Bertholiers. Ehuru endast 17 år, besitter hon redan en högt uppträffad teknik, rätt kraftig ton och mycken musikalisk smak. Turnén börjas i Upsala.

En ny orgel, levererad af den välkända Skandinaviska orgelfabriken härstädes, invigdes nyligen till gudstjänstligt bruk på Serafimerlasarettet.

Instrumentet eger en särdeles skön och fyllig ton samt prydligt yttre och länder fabriken till verklig heder. Särskildt utgör den fina intoneringen af samtliga stämmor ett bevis på den fullkomlighet, till hvilken fabriken tillverkningar hunnit.

Hittvättade musikartister. Fröken Frida Schytte (Scotta), den behagliga danska violinvirtuosen, väntas komma att konserteras här efter hennes nu pågående konserterande i Norge.

Franz Rummel, den äfven här bekante, berömda pianisten, säges också skola gifva konsert härstädes under denna månad.

Göteborg. Under senare hälften af oktober har Fröbergiska sällskapet uppfört »Jorden rundt på 80 dagar» och med fru Anna Norrie som gäst »Den sköna Helena», »Boccaccio», »Storherzoginnan af Gerolstein» och »Niniche». Med denna månads början har direktör Hj. Selander efterträtt Fröbergiska truppen å Stora teatern. Konsert gafs den 21 oktober inför talrik publik af fru Ellen Gulbranson och fröken Tora Hwass. Den 24 oktober konserterade här Lillian Sanderson och pianisten fröken Käthe Hüttig. Till den 5 november har fröken Frida Schytte annonserat konsert med biträde af pianisten fröken Torup.

Från våra grannländer.

Kristiania. Musikpjäser ha under sista veckorna ej förekommit på teatrarne, men med november månads början kommer Fröbergiska sällskapet att uppträda å Eldorado, börjande med

»Jorden rundt på 80 dagar». Af konserter ha vi antecknat Hildur Schirmers i Logens stora sal den 17 oktober med biträde af fröknarna Ragna Goplen (pianist), Brunhild Koch, Marta Sandal och violoncellisten Gomnæs; sångerska Margarethe Petersens, biträdd af pianisten fröken Bella Edwards. Fröken P. sjöng då bland annat två sånger »Meine Amme war das Lied» och »Warum» (i manuskript), henne tillägnad af Ludv. Schytte. Ett par konserter ha gifvits af Lillian Sanderson och Käthe Hüttig. Den 26 konserterade i Logens stora sal sångerskan Lalla Wiborg och den ryska pianisten Sonja de Jakimowsky, som bland annat spelade Beethovens »appassionata». Den 28 och 30 oktober gäfvos konserter af den berömda pianovirtuosen Franz Rummel. Å den sista konserten biträdde en sångerska, fröken Gabrielle von der Lippe Westlye och fröken Astrid Johannesen som ackompanjatriss.

Helsingfors 13—31 oktober. På Svenska teatern har uppförts »Lili» och Lortzings »Vapensmeden», i hvilka fru Castegren innehaft det kvinnliga hufvudpartiet. Filharmoniska Sällskapet gaf den 17 sin 1:a Symfonikonsert med biträde af fröken Esther Sidner. Programmet upptog i början och slutet Beethovens symfonier n:o 1 och 2, vidare aria ur »Armida» af Gluck samt sånger af Martini och Grieg. Sällskapet gaf sedan, äfven biträdd af fröken Sidner, en populär konsert i Brandkärshuset. Den 14 gaf violinisten fröken Sigrid Lindberg konsert i universitetssalen, biträdd af sångerskan fröken Adolfin Leander och pianisten fröken Anna Lindelöf, och derefter en populär konsert i Brandkärshuset med biträde af en kvartett ur akademiska sångföreningen. Fröken Sidner gaf egna konserter den 21 och 25 oktober, å den första biträdd af fröken Lindberg och fröken Collan (ackomp.), å den sista af fröken Collan och herr König. Den 20, 24 och 28 har den lille pianovirtuosen Roaul Koczalski konserterat i universitetssalen, och den 27 oktober egde 1:a folkkonserten rum, föranställd i Brandkärshuset af Filharmoniska Sällskapet. Den 29 gafs under direktör Kajanus' anförande i Societetshuset en populär konsert med biträde af sångerskan fröken Hulda Gorschnik. Våra svenska artister, fröknarna Lindberg och Sidner ha väckt stort bifall i Finland.

Köpenhamn. Kongl. teaterns spellista har under senare hälften af oktober upptagit af pjäser med musik: »Elverhøj», »Bajaders», »Liden Kirsten», »Falstaff» (Verdis), »Eventyr paa fodreisen», »Drot och marsk» samt baletterna »Thrymsqviden» och »Vallryien». På Kasino-teatern har vår svenska operettsångerska fru Emma Berg skördat stort bifall i »Sjökadetten». Konserter

ha gifvits af pianisten Augusta Schöler och violinisten Axel Schöler, biträdda af svenska sångerskan, fröken Flodin, af sångerskan Margaretha Petersen samt Martha Rust från Leipzig, som den 30 oktober i konsertpaläet gaf en »Liederabend», biträdd af pianisten Amadeus Nestler. Den 30 gafs 1:a onsdagskonserten med orkester, hvarvid kammar-sångerskan fru Sophia Keller medverkade. Konserten utgjordes af en »populär Wagner-afton» och programmet upptog: Ouvertyr och Elisabeths aria ur »Tannhäuser», Elsas dröm ur »Lo-hengrin», Siegfried-Idyll, gudarnes intåg ur »Rheingold» och förspel till »Mästersångarne». Anton Hartvigsen hade den 30 oktober sin 1:a Beethoven-afton med biträde af herrar H. B. amsen och Ludv. Holm.

Eugen d'Albert, den berömda pianisten i Berlin, har nyligen fått sitt äktenskap med Teresa Carreño upplöst. Orsaken till denna skilsmessa, som synes varit smärtsam för fru Carreño, finner man nu, då det berättas, att hr d'Albert i Baden-Baden förlofvat sig med operasångerskan fröken Hermine Fink vid hofteatern i Weimar, och sålunda ingår i ett tredje äktenskap efter två skilsmessor.

»**Naverresikan**» uppfördes första gången 4 okt. å Opéra Comique i Paris. Massenets effektivt gjorda musik lofordas och af de medverkande tager fröken Calvé priset i titelpartiet. Man får nu bland annat veta, att Massenet skrivit operan på två månader.

Med anledning af musikens slägttycke med Mascagnis »Cavalleria rusticana» kalla parisarne operan för »Cavalleria espanola», för att Calvé sjunger titelpartiet för »Cavalleria espanola» och emedan Carvalho är direktör för Opéra Comique för — »Carvalhoria espanola».

Likaledes den 4 okt. gafs detta Massenets stycke å hofoperan i Wien. Mästaren var själf närvarande och hyllades med stormande ovationer. Novitetens framgång var stor. Der liksom här finner man för öfrigt, att styckets verkan mer beror af det högdramatiska elementet och af sin kolorit än af melodisk skönhet i vanlig mening. Fröken Renard sjöng Anitas och hr van Dyck Araquils partier.

»**Modellen**», Franz von Suppés efterlemnade operett, uppfördes den 4 okt. på den nyrestaurerade Carlteatern i Wien och gjorde stormande lycka: applåder för öppen ridå och vid aktsluten, framropningar och blommor. Musiken berömmes för melodisk ingifvelse och för lifliga rytmer. Textförfattarne, hrr Held och Léon, som lämnat en oförläglig, glad och uppsluppen libretto, inropades.

Chr. Sinding, den bekante norske tonsättaren, har i dessa dagar tagit fast bostad i Berlin.

Hvarjehanda.

»**Ungdom och dårskap**», Du Puy gamla sångpjäs, lär komma att åter uppföras i Köpenhamn, der den icke gifvits sedan början af 1880-talet. Musiken till detta sångspel komponerades af den äfven hos oss mycket bekante operasångaren, kapellmästaren och kompositören Du Puy, som var anställd här först på 1790-talet, men genom Gustaf IV Adolfs skugggrädsla

måste lemna både vår scen och vårt land, emedan han vid ett festligt tillfälle sjungit några visor i frisinnad anda. Han begaf sig då till Köpenhamn och fick der samma anställning som i Stockholm. »Ungdom og Galenskap», komedi med sång i två akter efter »Une folie» af Bouilly, uppfördes första gången i Köpenhamn den 19 maj 1806 och vann mycket bifall samt har sedan upptagits der då och

då. Du Puy återvände 1812 till Stockholm och anställdes å nyo vid kungl. operan både som kapellmästare och skådespelare. »Ungdom och dårskap» gafs här första gången i oktober 1814, och F. A. Dahlgrens Anteckningar uppläsa, att sista föreställningen egde rum den 6 mars 1833, hvarefter stycket icke, så vidt vi kunna erinra oss, uppförts här.

Kurs i **plastik** samt undervisning i **sång** efter den italienska sångmetoden i förening med **instuderande af roller**, med särskildt afseende fäst vid fraserings och diktning, meddelas af

Signe Hebbe

Sturegatan 24, Stockholm.

John Carlo,

Advokat,

Rättegångs- och Inkassobyrå.

— Sveriges billigaste inkassoanstalt. —

Rättegångar i öfver- och underdomstolar utföras till ytterst billiga priser.

Handlingars upprättande och inlemnande m. m.

Allm. Tel. 24 72. Öppen kl. 9—2, 4—6.

Smärtfria tandoperationer,

billiga, välgjorda löständer,

14 Smålandsgatan 14

1 tr. upp,

hörnet af Biblioteksgatan vid Norrmalmstorg.

Allm. Tel. 104 64.

Träffas alla dagar kl. 10—2 och 6—7.

F. HAMBERG.

Tillkännagifvande.

Då annonsering i en tidning är af stor ekonomisk vikt för densamma, och Red. af Svensk Musiktidning genom ytterst lågt annonspris sökt bereda tillfälle att i tidningen införa annonser rörande musikfacket, hvilka egentligen tillhöra en sådan tidning, men sådana i allt för ringa grad inflytt, finner sig Red. förantv. att frångå principen att endast mottaga annonser rörande musik samt öppnar härmed tidningens spalter (hufvudsakligen sista sidan) för **annonser af allmänt slag**. Priset beräknas efter det nu i flera tidningar använda rutsystemet (spaltrutor af visst antal rader).

Redaktionen.

Oscar Lejdström,

Sånglärare.

Mäster-Samuelsgatan 35.

J. G. MALMSJÖ,

Piano-Fabrik,

Göteborg,

etablerad 1843,

Kgl. Hofleverantör

FLYGLAR och PIANINOS,

prisbelönda med

Nitton Första pris

vid utställningarna i

STOCKHOLM 1851	PARIS 1867	UDDEVALLA 1874
GÖTEBORG 1860	GÖTEBORG 1871	PHILADELPHIA . . 1876
KARLSTAD 1862	KÖPENHAMN 1872	BORÅS 1880
LONDON 1862	WENERSBORG . . . 1872	MALMÖ 1881
MALMÖ 1865	WIEN 1873	ÖREBRO 1883
STOCKHOLM 1866	RUGBY, ENGLAND. 1873	KÖPENHAMN 1888

samt senast å Industriutställningen i Göteborg 1891

Handtverks- och Industriföreningens

Hederspris.

OBS! Den enda svenska pianofabrik, som vid täflan alltid erhållit **högsta priset.**

OBS!

Talrika vitsord från framstående konstnärer föreligga.

Garanti lämnas i minst fem år för instrumentets hållbarhet och varaktighet.

Säljas på **bekväma afbetalningsvilkor**. Gamla instrument tagas i utbyte.

Herrar och Damer!

Beställningar och reparationer af finare Skodon emottagas.

Galosch-reparationer

utföras bäst af en

Specialist.
Försök **ERICSSON**, 19 Norrlandsgatan.

Rikstelefon 15 12. Allm. 50 27.

Skandinaviska Orgelfabrikens Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten enhälligt vitsordade för att vara de **bästa** i Norden tillverkade. Prisbelönda i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.
Kontor och utställning i Stockholm:
Mästersamuelsgatan 24.

J. LUDV. OHLSON

STOCKHOLM

16 Regeringsgatan 16

Flyglar, Pianinos och Orgelharmonier af de bästa svenska och utländska fabriker i största lager till billigaste priser under fullkomligt ansvar för Instrumentens bestånd.

Obs! Hufvuddepot för Blüthners världsberömda Flyglar, samt Rönischs & Steinweg Nachfolgers utmärkta Pianinos.

Innehåll: Sofie Lindegren och Gertrud Sparrman i Engelbert Humperdincks opera »Hans och Greta» (med illustration). — »Valkyrjan», musikdrama i tre akter, ord och musik af Richard Wagner, textinnehåll. — Om musikalisk uppfostran, af C. Haass (forts.). — Musikpressen. — Litteratur. — Från scenen och konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Hvarjehanda. — Annonser.